

$\underline{b}$ valore assignato $\frac{a^{\frac{m}{m-n}}}{\frac{n}{cm-n}}$ ex quo fit $b \frac{2m-2n}{m} = a^2 c \frac{-2n}{m}$,

prodibit stabilitas = $M \left(\frac{a^2 + \frac{2m}{m+n} c^2}{\frac{4m}{m+2n} c} - b \right)$.

Coroll. 1.

366. Stabilitas igitur haec, si in formula eliminetur $\underline{a}$ eiusque loco introducatur $\underline{b}$ hoc modo exprimi potest, ut fit = $M \left(\frac{2n+m}{2n+2m} c + \frac{2n+m}{4m} b \frac{2m-2n}{m} c \frac{2n-m}{m} - b \right)$. Ex qua formula datis $\underline{b}$ et $\underline{c}$, radius sectionis aquae sponte determinatur.

Coroll. 2.

367. Manifestum autem est ex istis expressionibus stabilitatem eo fore maiorem, quo minor fuerit fractio $\frac{m}{n}$. Si enim $\underline{m}$ effet = 0, tum stabilitas prodiret infinite magna, nec hic autem casus nec alii finitimi in rerum natura locum inveniunt.

Coroll. 3.

368. Si maneat altitudo $\underline{b}$ eiusdem quantitatis, stabilitas nec infinita siue fit $c = 0$ siue $c = \infty$, minima ergo erit stabilitas si fuerit $aa = \frac{2m}{m+n} cc$ siue $c = a \sqrt{\frac{m+n}{2m}}$. In casu ergo parabolae conicae, quo $m = 2$, $n = 1$ stabilitas erit minima si fit $c = a \sqrt{\frac{3}{4}}$.

Pro-

Propositio 35.
Problema.

Tab. XVIII.
fig. 5.

369. Si corporis aquae insidentis in aequilibrio sectio aquae fuerit ellipsis ACBD, determinare stabilitatem huius aequilibrii situs respectu utriusque axis maioris CD et minoris AB.

Solutio.

Ponatur semiaxis maior $CI = a$; semiaxis minor $IA = b$; erit posita abscissa $IX = x$, et applicata $XY = y$, inter x et y haec aequatio $y = \frac{b}{a} \sqrt{a^2 - x^2}$. Hinc igitur fiet $\int y^3 dx = \frac{b^3}{a^3} \int dx (a^2 - x^2)^{\frac{3}{2}}$, quod integraleposito $x = a$, et denotantae π peripheriam circuli cuius diameter est $= 1$, abibit in $\frac{3\pi ab^3}{16}$ quod proinde quater summum dabit pro tota sectione aquae $\int (y^3 + z^3) dx = \frac{3\pi ab^3}{4}$. Si nunc pondus corporis sit $= M$, volumen partis submersae $= V$, atque GO indicet interuallum inter centra grauitatis et magnitudinis, erit stabilitas corporis respectu axis $CD = M (GO + \frac{\pi ab^3}{4V})$. Commutatis autem inter se semiaxibus a et b prodibit stabilitas respectu axis minoris $AB = M (GO + \frac{\pi a^3 b}{4V})$. Q. E. I.

Coroll. I.

370. Stabilitas igitur, qua corpus inclinationi circa axem maiorem resistit, minor est quam stabilitas respectu axis minoris. Quare si situs fuerit stabilis respectu axis maioris, eo stabilior erit respectu axis minoris.

Coroll. 2.

371. Tota ellipsis area est $= \pi ab$; si ergo ponatur area ellipsis $= E$, erit stabilitas respectu axis maioris $C D = M \left(GO + \frac{Eb^2}{4V} \right)$, stabilitas vero respectu axis minoris AB erit $= M \left(GO + \frac{Ea^2}{4V} \right)$.

Scholion.

372. Superfluum fore arbitror hanc propositionem exemplis illustrare, cum superiora exempla pro circulo data huc facillime possint accomodari, atque insuper parum commodi tam ad experimenta instituenda, quam ad pleniorum intelligentiam sequentium deriuari queat. Quamobrem missis his, quibus sectio aquae praecipue spectatur, ad varias figuras ipsius partis submersae considerandas progrediar, vbi per calculum sum inquisiturus tum in ipsum partis submersae volumen, tum etiam in eius centrum magnitudinis, quippe quae res praeter sectionem aquae imprimis ad stabilitatem cognoscendam inseruiunt. Eiusmodi autem conformationes partis submersae prae aliis sum contemplanturus, quae quandam habeant similitudinem cum nauibus reliquisque vasis, quae ad motum super aqua adhiberi solent, quo inde non contemnenda commoda ad nauigationem solide tractandam consequantur. Figuram igitur partis submersae infra terminatam ponam linea recta horizontali, quae in nauibus spina dici consuevit, et ad quam omnes sectiones transversales verticaliter factae finiuntur. His autem sectionibus transversalibus, quae sunt verticales et ad spinam normales figura partis aquae submersae determinatur. Quamobrem quomodo tum ex sectione

ctione aquae, tum ex huius modi sectionibus transuersalibus stabilitatem definiri oporteat, docebo.

PROPOSITIO 36.

Problema.

Tab. XIX.
fig. 1.

373. Si sectio aquae fuerit curua quaecunque AM BMA diametro AB praedita, pars vero submersa terminetur tum infra spina horizontali EF sub axe AB posita, tum ad latera parabolis conicis MQ vertices in M et axes horizontales ad AB normales habentibus; inuenire stabilitatem corporis talem aequilibrii situm in aqua tenentis, respectu axis AB .

Solutio.

Consideretur sectio partis submersae quaecunque M QM verticalis et ad diametrum AB normalis voceturque abscissa $AP = x$; $MP = MP = y$; et profunditas constans $PQ = AE = c$. Iam seorsim contemplemur sectionem M QM , in qua curua MQ et MQ sunt parabolae Apollonianae vertices in M et axem MM communem habentes. Cum nunc sit $PM = y$ et $PQ = c$, erit parameter vtriusque parabolae $= \frac{c^2}{y}$. Quare si dicatur $MX = t$ et $XY = u$, erit $u^2 = \frac{c^2 t}{y}$; et area $MX Y = \frac{2}{3} t u = \frac{2ct}{3} \sqrt{\frac{t}{y}}$, vnde area tota MQM posito $t = y$ fiet $= \frac{2}{3} c y$. Centrum grauitatis autem o areae MQM reperietur sumendo integrale $\int \frac{1}{2} u u dt$ idque diuidendo per $sudt$; est vero $\int \frac{1}{2} u u dt = \frac{cct}{2y}$, quod diuisum per $sudt = \frac{2ct}{3} \sqrt{\frac{t}{y}}$, dat $\frac{3c}{8} \sqrt{\frac{t}{y}}$ ita vt posito $t = y$ futurum sit $Po = \frac{3}{8} c$. Cum igitur omnium sectionum eiusmodi MQM centrum grauitatis in eandem a diametro AB distantiam cadat, totius partis submersae

fig. 2.

fig. 1.

centrum magnitudinis situm erit in O vt sit $IO = \frac{1}{3} c$. Multiplicetur porro sectionis MQM area $\frac{4}{3} c y$ per dx , atque integrale $\frac{4}{3} c \int y dx = \frac{2}{3} c$. MAM dabit soliditatem $AEQMM$, quamobrem si area totius sectionis aquae AMB M ponatur $= E$; erit soliditas partis submersae $= \frac{2}{3} E c$. Ponatur nunc pondus totius corporis $= M$, sitque eius centrum grauitatis G in recta verticali IH per centrum magnitudinis O ducta, erit stabilitas huius aequilibrii situs respectu axis $AB = M (IG - \frac{1}{3} c + \frac{\int y^3 dx}{Ec})$. Est enim propositione 29 huc traducta $z = y$, atque $V = \frac{2}{3} E c$. Posito ergo $IG = b$, erit stabilitas quaesita $= M (b - \frac{1}{3} c + \frac{\int y^3 dx}{Ec})$.
Q. E. I.

Coroll. 1.

374. Hinc etiam distantia rectae verticalis IH a puncto A inuenietur sumendo integra e ipsius $\frac{4}{3} c y x dx$, idque diuidendo per $\int \frac{4}{3} c y dx$, ita vt futurum sit $AI = \frac{\int y x dx}{\int y dx}$.

Coroll. 2.

375. Ex hac igitur formula perspicuum est rectam HI per ipsum centrum grauitatis sectionis aquae I esse transiuram, ita vt hoc casu tria centra grauitatis scilicet totius corporis, partis submersae, et sectionis aquae in eadem recta verticali sint sita.

Coroll. 3.

376. Data ergo pro huiusmodi corporibus sectione aquae, ex qua tam eius area E quam $\int y dx$ innotescat, stabilitas situs aequilibrii facile definiri poterit.

Coroll. 4.

377. Quia ergo in tali corpore centrum grauitatis sectionis aquae I verticaliter imminet centro grauitatis G totius corporis G, inter oscillandum centrum grauitatis neque ascendet neque descendet, et hancobrem motus oscillatorius erit maxime tranquillus.

Scholion.

378. Satis igitur idonea est haec forma parabolica, quae sectionibus nauium transuersalibus tribuatur, cum per eas id commodi acquiratur, vt et centrum magnitudinis partis submersae in eandem rectam verticalem incidat, et centrum grauitatis sectionis aquae. Hinc enim euenit, vt supra vidimus, vt dum oscillationes a naue peraguntur, modo sint minimae, centrum grauitatis in quiete permaneat, quod plurimum iuuat ad istum motum maxime tranquillum efficiendum. Non solum autem figura parabolica ad hunc effectum producendum est accommodata, sed praeterea omnes parabolae cuiusque ordinis idem praestant, innumerabilesque aliae curuae, quae ita sunt comparatae vt areae earum MQM proportionales sint ipsis ordinatis MPM sectionis aquae; siquidem spina corporis aquae imatantis est horizontalis. At si tota spina non est linea recta, sed vel tota curua, vel tantum ad proram puppimque sursum erecta, tum peculiaribus opus est curuis ad idem commodum obtinendum. Quamobrem primo parabolas superiorum graduum pro casu, quo tota spina est recta horizontalis, euoluam, ac deinde curuas idoneas ad spinas non rectas inuestigabo.

PROPOSITIO 37.

Problema.

379. Si sectio aquae fuerit curua quaecunque AMBM Tab. XIX. fig. 1. praedita diametro AB sub qua in plano verticali existat spina recta horizontalis EF, ad quam terminetur pars corporis aquae immersa parabolis cuiusvis ordinis MQ, vertices in M habentibus, axesque horizontales MM: determinare stabilitatem respectu axis AB.

Solutio.

Positis vt ante AP = x; PM = y et AE = PQ = c; fig. 2. consideretur sectio transversalis MQM seorsim, in qua sumpta abscissa MX sit = t et applicata XY = u, natura

vero huius parabolae exprimatur hac aequatione $u = \frac{t^n}{p^{n-1}}$,

existente p parametro. Quia autem facta t = MP = y, sit u = PQ = c erit $c = \frac{y^n}{p^{n-1}}$ atque $p^{n-1} = \frac{y^n}{c}$ Area au-

tem MXY erit = $\frac{t^{n+1}}{(n+1)p^{n-1}} = \frac{ct^{n+1}}{(n+1)y^n}$ vnde totius se-

ctionis MQM prodibit area = $\frac{2cy}{(n+1)}$. Deinde huius sectionis centrum grauitatis situm erit in o vt sit Po = $\frac{\int u u dt}{2 \int u dt}$

posito post integrationem t = y. At est $\int u^2 dt = \frac{\int t^{2n} dt}{p^{2n-2}}$

$\frac{t^{2n+1}}{(2n+1)p^{2n-2}} = \frac{c^2 t^{2n+1}}{(2n+1)y^{2n}} = \frac{c^2 y}{2n+1}$ posito t = y. Qua-

re cum sit $2 \int u dt = \frac{2cy}{n+1}$; erit Po = $\frac{(n+1)c}{2(2n+1)}$ Cum igitur

fig. 1.

tur omnium sectionum transuersalium centra grauitatis in eandem rectam horizontalem cadant, partis submersae centrum magnitudinis situm erit in O, vt fit $IO = \frac{(n+1)c}{2(2n+1)}$. Capacitas autem partis submersae erit $= \int \frac{cy dx}{n+1} = \frac{c}{n+1}$ in aream AMBMA; si ergo superficies sectionis aquae dicatur $= E$, erit volumen partis submersae $= \frac{cE}{n+1}$. Sit denique totius corporis centrum grauitatis situm in G, vt fit $IG = h$; atque pondus totius corporis $= M$, erit $GO = h - \frac{(n+1)c}{2(2n+1)}$, atque in propositione generali (298) fiet $\int (y^3 + z^3) dx = 2 \int y^2 dx$, ob $z = y$, et $V = \frac{cE}{n+1}$. Hinc igitur oriatur stabilitas huius aequilibrii situs respectu axis AB $= M \left(h - \frac{(n+1)c}{2(2n+1)} + \frac{2(n+1) \int y^3 dx}{3Ec} \right)$. Q. E. I.

Coroll. 1.

380. Cum quaeuis sectio transuersalis MQM proportionalis sit ordinatae sectionis aquae MM, perspicuum est centrum grauitatis sectionis aquae I et centrum magnitudinis partis submersae O in eandem rectam verticalem IH incidere.

Coroll. 2.

381. Dato igitur in eiusmodi corpore centro grauitatis I sectionis aquae, simul locus centri magnitudinis O innotescit; atque in rectam verticalem IOH etiam centrum grauitatis totius corporis G positum sit necesse est.

Coroll. 3.

382. Si fiat $n = 1$, sectiones transuersales fient triangula, ac lineae MQ rectae. Hoc igitur casu erit volumen

lumen partis submersae $V = \frac{cE}{2}$ atque stabilitas prodibit =
 $M \left(b - \frac{c}{3} + \frac{4fy^3 dx}{3Ec} \right)$.

Coroll. 4.

383. Sin autem fit $n < 1$, attamen $n > 0$, curvarum MQ tangentibus in M erunt verticales, atque pars submersa figuram habebit gibbam seu conuexam. At si $n > 1$ figura fiet concaua.

Coroll. 5.

384. Si stabilitas respectu cuiuscunque alius axis horizontalis per I transeuntis desideretur in formula, nil erit mutandum, nisi expressio $2 \int y^3 dx$, quae ad illum axem accommodari debet. Cetera enim omnia non pendent a positione axis assumti AB.

Scholion.

385. Eadem proprietates, quam habent tum conicae parabolae tum omnes reliquae cuiusque ordinis, competit in innumerabiles alias curuas, quae id circo eodem successu sectionibus transuersalibus MQ tribui poterunt. Omnes enim curuae eodem modo satisfaciunt, quae ita sunt comparatae, vt earum areae MQM quae aequalibus abscissis respondent, ipsis ordinatis MM sint proportionales, quippe ex quo fit, vt partis submersae centrum magnitudinis O verticaliter infra centrum grauitatis I sectionis aquae cadat. Pro his igitur curuis aequatio inter u et t ita debet esse comparata, vt primo fiat $u = 0$, facto $t = 0$, atque vt deinde fiat $u = c$ posito $t = y$. Tertio
 vero

vero area $\int u dt$, si ponatur $t = y$, talem formam induere debet $\frac{mcy}{n}$. Haec autem requisita sequenti modo impetrabuntur: In genere fit T functio quaecunque nullius dimensionis ipsarum $t = y$, seu functio quaecunque ipsius y , quae euanescat facto $t = 0$. Haec ergo functio T posito $t = y$ abit in numerum constantem, qui fit n , quo facto exhibebit ista aequatio $u = \frac{cT}{n}$ curuam quaesito satisficientem. Namque facto $t = 0$, erit $u = 0$, atqueposito $t = y$ fit $u = c$. Denique erit $\int u dt = \int \frac{cT dt}{n} = \frac{cy}{n} \int \frac{T dt}{y}$. At $\int \frac{T dt}{y}$ dabit functionem ipsius $\frac{t}{y}$, quae ideo abit in numerum constantem puta m facto $t = y$; vnde area sectionis transversalis MQM oriatur $= \frac{2mcy}{n}$. Praeterea vero etiam interuallum Po, quo centrum gravitatis o sectionis transversalis cuiusvis sub horizontem cadit erit constans: Cum enim fit $Po = \frac{\int u u dt}{2 \int u dt}$ posito post integrationem $t = y$; erit $\int u u dt = \frac{c^2}{n^2} \int T^2 dt = \frac{c^2 y}{nn} \int \frac{T^2 dt}{y}$. Sed $\int \frac{T^2 dt}{y}$, dabit functionem ipsius $\frac{t}{y}$, quae facto $t = y$ abit in numerum constantem, qui fit K , ita vt fit $\int u u dt = \frac{Kc^2 y}{nn}$, quae expressio diuisa per $2 \int u dt = \frac{2mcy}{n}$ dabit $Po = \frac{Kc}{2mn}$, cui expressioni consequenter aequale quoque est interuallum IO.

PROPOSITIO 38.

Problema.

Tab XIX.
fig. 3.

386. Sit sectio aquae curua quaecunque AMBMA praedita diametro AB, sub qua in plano verticali pars submersa terminetur ad spinam EHF utcunque curuilineam,

inuenire figuram idoneam pro sectionibus transuersalibus, ut centrum magnitudinis partis submersae O verticaliter infra centrum grauitatis sectionis aquae I cadat.

Solutio.

Positis $AP=x$; $PM=PM=y$, et $PQ=z$; dabitur ob sectionem aquae datam y per x ; et ob figuram spinæ EHF pariter datam etiam z per x . Quaesito autem commodissime satisfiet, si singulis sectionibus transuersalibus MQM eiusmodi figura tribuatur, ut earum areae fiant proportionales ordinatis MM seu ipsis y . Ad hoc efficiendum ducta in sectione transuersali applicata quacunque XY, fit $MX=t$ et $XY=y$, atque assumatur ad naturam curuae MQ exprimendam indefinita ista

$$\text{aequatio } u = \frac{At^{n-1}}{y^{n-1}} + \frac{Bt^{m-1}}{y^{m-1}} + \frac{Ct^{k-1}}{y^{k-1}}, \text{ in qua } n, m, \text{ et } k$$

sint numeri vnitatis maiores, quo facto $t=0$ fiat $u=0$. Nunc quia facto $t=y$, fieri debet $u=z$, erit $z=A+B+C$. Porro quaeratur area $\int u dt$, quae erit =

$$\frac{At^n}{ny^{n-1}} + \frac{Bt^m}{my^{m-1}} + \frac{Ct^k}{ky^{k-1}}; \text{ quae cum posito } t=y, \text{ fieri de-$$

beat ipsi y proportionalis, ponatur $=cy$, habebiturque $c=$

$$\frac{A}{z} + \frac{B}{m} + \frac{C}{k}. \text{ Ex his conditionibus consequitur } B =$$

$$\frac{kmnc - mnz - m(k-n)A}{n(k-m)}; \text{ atque } C = \frac{knz - kmnc + k(m-n)A}{n(k-m)}; \text{ quamobrem}$$

pro curua quaesita sequens habebitur aequatio: $u =$

$$\frac{At^{n-1}}{y^{n-1}} + \frac{(kmnc - mnz - m(k-n)A)t^{m-1}}{n(k-m)y^{m-1}} + \frac{(kmnc - knz - k(m-n)A)t^{k-1}}{n(k-m)y^{k-1}};$$

in qua praeter exponentes k, m, n quantitatem A pro ar-

bitrio assumere licet. In quantitate autem A eligenda, ad hoc praecipue attendi oportebit, vt applicata u continuo crescat, ab M ad Q progrediendo, atque vt inter puncta M et Q curua fit vbique conuexa, seu vt $\frac{du}{dt}$ continuo decreseat, prius autem assequemur si $\frac{du}{dt}$ ab M vsque ad Q affirmatiuum valorem retineat; atque adeo in Q fit affirmatiuum. In Q vero erit $\frac{du}{dt} = \frac{z}{y}$

$$\left(\frac{(n-1)A + \frac{(m-1)}{n(k-m)} (kmnc - mnz - m(k-n)A) - \frac{(k-1)}{n(k-m)} (kmnc - knz - k(m-n)A) \right) = \frac{z}{y} \left(\frac{(m-n)(k-n)}{n} A - kmc + (k+m-1)z \right).$$

Quare esse debet $A > \frac{kmc}{(m-n)(k-n)}$ quo $\frac{du}{dt}$ maneat affirmatiuum, etiam si z fiat minimum. At si aliae circumstantiae non admittant, vt singulis sectionibus transversalibus eiusmodi figura inducatur, tum quanto ex vna parte puncti I sectiones transversales iusto vel maiores vel minores fuerint, tanto quoque vel maiores vel minores ex altera parte fieri debebunt, vt nihilominus centrum magnitudinis partis submersae in rectam IH incidat. Q. E. I.

Coroll. 1.

387. Si numerorum n , m , et k ponatur n minimus, m medius et k maximus, ex numero n cognoscetur positio tangens sectionum transversalium in M . Nam si $n-1$ fuerit > 1 tum tangens erit horizontalis, si $n-1 < 1$ verticalis, at si $n=2$ tum angulus erit obliquus.

Coroll. 2.

388. Si ergo ponatur $n = \frac{3}{2}$; tangens in M non solum fiet verticalis, sed etiam radius osculi in M erit finitus. Quare si porro ponatur $m = \frac{5}{2}$ et $k = \frac{7}{2}$ habebitur

pro

pro curua haec aequatio $u = \frac{\Delta \sqrt{t}}{\sqrt{y}} + \frac{(105C - 70Z - 10A) t \sqrt{t}}{12 y^2} - \frac{(105C - 42Z - 28A) t^2 \sqrt{t}}{12 y^2 \sqrt{y}}$

Coroll. 3.

389. Quia esse debet $A > \frac{K m n c}{(m-n)(k-n)} - \frac{n(k+m-1)z}{(m-n)(k-n)}$.

Videamus an salua hac conditione tertius terminus C possit euanescere ; hinc autem fit $A = \frac{m n c - n z}{m - n}$. Debebit ergo esse $(m + n - 1)z > m n c$.

Coroll. 4.

390. Quando ergo spina ita est comparata vt z ad 0 usque decreseat, tum non poterit esse vbique $(m + n - 1)z > m n c$. et hancobrem his casibus trinomia functione ipsius t ad u designandum vti oportebit.

Scholion.

391. Perspicuum autem est eiusmodi occurrere posse casus, quibus z tam diuersorum capax fit valorum, vt area sectionum transversalium ipsi y soli omnino non proportionalis reddi queat ; siquidem figurae non admodum dissimiles desiderentur earum, quae in nauibus adhiberi solent. Nam vel vbi altitudo z maior existit, ibi transversalis nimium coarctata esse deberet, vel vbi z vehementer fit diminuta, ibi area sectionis tanta esse deberet, vt limitibus praescriptis contineri non posset. Eiusmodi igitur casibus eam medelam affere conueniret, cuius in solutione mentionem feci, vt sectiones transversales, quae per regulam nimis deformes prodirent, vel augeantur vel

minuantur ex vtraque parte aequaliter, quo locus centri grauitatis communis conseruetur. At ne tali scientiae minus conueniente correctione sit opus, praestabit tum figuram sectionis aquae, tum spinae ad formam sectionum transuersalium idoneam accomodare. Quem in finem pono sectionum transuersalium areas tenere rationem compositam amplitudinum in sectione aquae et profunditatum, seu esse vbiq; vt yz ; namque hoc posito quae figura vno casu erit apta ad praxin, eadem locum habebit in omnibus reliquis. Eiusmodi autem curuae hac proprietate praeditae pro sectionibus transuersalibus innumerabiles exhiberi possunt, quae omnes sequenti aequatione generali continentur, sit T functio quaecunq; ipsius y euanescens posito $z=0$; quae facta $t=y$ abeat in numerum constantem n . tum fiat $u = \frac{zT}{n}$. Ex hac enim aequatione fit $u=0$, si $t=0$ et $u=z$ si $t=y$; ac denique erit sicut $t = \frac{\int zTdy}{n} = \frac{zy}{n} \int \frac{Tdy}{y}$; at $\int \frac{Tdy}{y}$ facta $t=y$ abit in numerum constantem m ita vt area tota fiat $= \frac{2m^2yz}{n}$.

PROPOSITIO 39. Problema.

Tab. XIX.
fig. 3.

392. Si areae sectionum transuersalium MQM fuerint in ratione composita basium MM et profunditatum PQ ; inuenire tum pro sectione aquae AMB tum pro spina EHF figuras idoneas, ut centra grauitatis sectionis aquae I et voluminis partis submersae O in eandem rectam verticalem IH incidant.

Solutio.

Sit longitudo diametri sectionis aquae $AB = a$; et quoniam partes sectionis aquae utrinque circa AB similes et aequales esse debent, atque curuam $AMBM$ ubique concavam versus AB esse conuenit, sumatur pro ea ista aequatio $y = (A + Bx)\sqrt{(ax - xx)}$. At vero pro spina accipiatur haec aequatio

$z = \frac{(\alpha + \xi x)(ax - xx)}{A + Bx}$, quo ea tam in A quam in B sectioni aquae occurat, idque sub obliquis angulis, prout in nauibus fieri solet. Hic scilicet positum est ut ante $AP = x$, $PM = y$ et $PQ = z$. Quo nunc puncta I et O in eadem rectam verticalem incidant, debet post integrationem

peractam facto $x = a$ fieri $\frac{\int yx dx}{\int y dx} = \frac{\int yz dx}{\int yz dx}$: ad haec integralia autem capienda saltem pro casu $x = a$ inseruiet hoc theorema vi cuius est $\int (I + Kx + Lx^2 + Mx^3 + \text{etc.}) dx (ax - xx)^n$

$$= (I + \frac{(n+1)Ka}{(2n+2)} + \frac{(n+1)(n+2)}{(2n+2)(2n+3)} La^2 + \frac{(n+1)(n+2)(n+3)}{(2n+2)(2n+3)(2n+4)} Ma^3 + \text{etc.}) \int dx (ax - xx)^n$$

Hinc igitur erit $\frac{\int yx dx}{\int y dx} = \frac{\int (Ax + Bx^2) dx \sqrt{(ax - xx)}}{\int (A + Bx) dx \sqrt{(ax - xx)}} = \frac{\frac{1}{2} Aa + \frac{5}{16} Ba^2}{A + \frac{1}{2} Ba} = A I$. At

cum fit $yz = (\alpha + \xi x)(ax - xx)^{\frac{3}{2}}$; erit $\frac{\int yz dx}{\int yz dx} = \frac{\frac{1}{2} \alpha a + \frac{7}{24} \xi a^2}{a + \frac{1}{2} \xi a}$. Qui valores inter se aequati dant

$$\frac{A + \frac{5}{8} Ba}{A + \frac{1}{2} Ba} = \frac{a + \frac{7}{12} \xi a}{a + \frac{1}{2} \xi a}, \text{ unde fit } B \xi a = 4 A \xi - 6 B a;$$

seu $\xi = \frac{6Ba}{4A - Ba}$. Quamobrem si pro sectione aquae assumatur haec aequatio $y = (m + \frac{nx}{a})\sqrt{(ax - xx)}$, tum pro

spina affumenda erit aequatio haec :

$$z = \frac{k((4m-n)a + nx)(ax - xx)}{(4m-n)a + (na + nx)}. \quad \text{Q. E. I.}$$

Coroll. 1.

393. Cum sit $AI = \frac{\frac{1}{2}Aa + \frac{5}{16}Ba^2}{A + \frac{1}{2}Ba}$ ob $A = m$ et

$B = \frac{n}{a}$ erit $AI = \frac{a(\frac{1}{2}m + \frac{5}{16}n)}{m + \frac{1}{2}n}$. Quamobrem habebitur

$AI = \frac{1}{2}a + \frac{na}{4m + 2n}$. Quoties igitur n est numerus affirmativus seu $\underline{m}$ et $\underline{n}$ numeri eiusdem signi, erit $AI > \frac{1}{2}AB$.

Coroll. 2.

394. Si $n = 0$, fiet aequatio pro sectione aquae $y = m\sqrt{(ax - xx)}$, quo ergo casu sectio aquae erit ellipsis, cui figura spinae, respondet $z = \frac{k}{m^2}(ax - xx)$, quae ideo erit parabola. Hoc autem casu punctum I in medium rectae AB incidit.

Coroll. 3.

395. Si ponatur $m = 0$, quo sectio aquae hac aequatione exprimitur $y = \frac{nx}{a}\sqrt{(ax - xx)}$ erit figura spinae $z = \frac{k(a - 6x)(a - x)}{na}$, quae autem figura est inepta, ob $z = 0$, si est $x = \frac{1}{6}a$.

Coroll. 4.

396. Ne igitur alicubi inter A et B fiat $z = 0$ necesse est vt sit $a + \frac{6nx}{4m-n} > 0$, si quidem x inter limites 0 et a continetur. Fit autem $a + \frac{6nx}{4m-n} = 0$ si est

$x = \frac{\alpha(n-4m)}{6n}$; quare $\frac{n-4m}{6n}$ vel minus esse debet quam 0, vel maius quam 1.

Coroll. 5.

397. Fiat $n = 4m$, qui casus id habet singulare, quod cum sit pro sectione aquae $y = (m + \frac{4mx}{a}) \sqrt{(ax - xx)}$, fiat pro spina $z = \frac{Kxx(a-x)}{a(a+x)}$ cuius igitur tangens in A erit horizontalis. At interuallum AI prodit $= \frac{1}{2}a + \frac{1}{2}a = \frac{7}{2}a$.

Scholion 1.

398. Propositio haec latissime patet, atque omnes fere figuras, quae vulgo in constructione nauium adhiberi solent, in se complectitur. Est enim ad infinitas figuras sectionum transversalium accomodata, prout ex §. 391 videre licet, atque insuper innumerabiles in se continet figuras sectionum aquae ab usu non abhorentes; ita vt ex ea tam de constructione nauium iudicari, quam nouae nauium formae idoneae inueniri queant, quae quidem hactenus expositis principiis sint consentaneae. Latiore quidem sensu, si opus fuisset, solutionem adornare potuissimus, si pro sectione aquae eiusmodi aequationem $y = (A + Bx + Cx^2 + Dx^3 + \text{etc.}) \sqrt{(ax - xx)}$, pro spina vero hanc aequationem

$$z = \frac{(\alpha + \beta x + \gamma x^2 + \delta x^3 + \text{etc.})(ax - xx)}{A + Bx + Cx^2 + Dx^3 + \text{etc.}}$$

assumissimus; tum enim in figura spinae plures litterae indeterminatae relictae fuissent, quarum determinatione multo plures figurae produci potuissent. Prodiisset autem haec aequatio figuram spinae ad datam sectionem aquae accommodans

$$\frac{\frac{1}{2}Aa + \frac{5}{16}Ba^2 + \frac{7}{32}Ca^3 + \frac{21}{128}Da^4 + \text{etc.}}{A + \frac{1}{2}Ba + \frac{5}{16}Ca^2 + \frac{7}{32}Da^3 + \text{etc.}} =$$

$\frac{1}{2}a$

$$\frac{\frac{1}{5} \alpha a + \frac{7}{24} \beta a^2 + \frac{3}{16} \gamma a^3 + \frac{33}{256} \delta a^4 + \text{etc.}}{\alpha + \frac{1}{2} \beta a + \frac{7}{24} \gamma a^2 + \frac{3}{16} \delta a^3 + \text{etc.}} = A I.$$

Ex qua innumeris modis ratio coefficientium A, B, C, D etc. atque α , β , γ , δ etc. definiri potest.

Scholion 2.

399. Satis iam fuse in isto capite omnia, quae ad stabilitatem corporum aquae in quopiam aequilibrii situ infidentium, cognoscendam et diiudicandam pertinent, explanasse mihi videor, neque quicquam deesse videtur, quod in hac doctrina amplius desiderari possit. Quamobrem huic capiti finem imponam eo progressurus quo ea, quae hic tractata sunt, magnam afferent utilitatem. In sequente enim capite in effectum propius inquiram, quem vires quaecunque nauem seu corpus aquae innatans quodcunque sollicitantes producant quo intelligatur, quid tam vis venti et remorum, quam gubernaculum et allisio aquae ipsius in naue efficiant. Cum autem motus progressivus ipse sine calculo resistentiae cognosci nequeat, quem in quinto denique capite plenius exponere constitui, hic tantum sollicitationem ad istum motum et accelerationem momentaneam considerasse contentus ero. In hoc vero praecipue incumbam, ut quantum quaevis potentiae nauem ex situ aequilibrii deturbent, accurate definiam, atque in hunc finem ad tres supra memoratos axes, quos in quaque nau concipere licet, imprimis respiciam: circa quos omnis inclinatio et declinatio fieri censenda est.